

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednimi prilogami ter s »Kazipotom« ob novem letu vrod po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . . . 13 K 20 h, ali gld. 6-00
 pol leta . . . . . 6 » 60 » » 3-30
 četrt leta . . . . . 3 » 40 » » 1-70

Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7. v Gorici v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 8. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglast in poslanice se računijo po petih vrstah čr tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsake vrsta. Večkrat po dogodbi. — Večje črke po prostora. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

izhaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 6-00
 »Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naši knjigarni, v tobačarni Schwarz v Solški ulici, Jellersitz v Nunski ulici in v Korenski ulici št. 22; — v Trstu v tobačarni Lorenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 88. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Nemški razbojniki.

Nemec sme v naši ljubi Avstriji početi z drugimi narodi, kar hoče. Ker smo mi parias med avstrijskimi narodi, velja njegova pest v prvi vrsti nam. Za vsako malenkost napravijo izgrede proti Slovincem. To nam dokazuje najbolje mesto Celje, kjer živi precejšnje število Nemcev slovenskega pokoljenja, torej poturice, ki so seveda hujši od Turkov. Nemci trkajo vedno na svojo oliko, na svojo kulturo, pri tem pa dosledno kažejo svojo veliko surovost, svoje razbojniške talente.

Šest let je bilo 10. t. m., ko so napadali na skrajno divjaški način Čehe v Celju. To obletnico so proslavili celjski Nemci letos z napadom na »Narodni dom« in na »Zvezno tiskarno«.

Celjska »Domovina« je v primerih pa povsem resničnih besedah kritikovala nemško slavnost povodom polaganja temeljnega kamna za »Deutsches Haus« v Celju. Ker pa Nemec ne more prenašati resnice, je začela pisati »Deutsche Wacht« v Celju najsurovejšo proti Slovincem, in končno je svoje ljudi kar naravnost pozvala na boj proti Slovincem. »Poiščite si sami zadoščenje!« je klicala »Deutsche Wacht«. Urednik tega lista, ki je ob prihodu Čehov pred šestimi leti pobijal svetilke na »Narodnem domu«, je vedel, komu govori. Nemška fakinaža, za katero se skriva nemška inteligencija, je dobro umela poziv, in šla je ter naredila izgred. V ponedeljek ob 9. uri zvečer je prihrula tolpa celjskih razbojnikov pred »Narodni dom« z namenom, udreti v poslopje in pobiti vse. Ker so se jim vrata zaprla pred nosom, so začeli s kamenjem bombardirati »Narodni dom«, da so pokale šipe. Navzoča sta bila dva policaja, katerima seveda ni bilo za mir in red, karveč sta le radi lepšega prisostvovala izgredom. Bombardirali so tudi »Zvezno tiskarno«, ali

tam so imeli premalo kamenja na razpolago. Za razbojniki je stala celjska nemškutarska gospoda, katera je kupila razbojnikom, da so lažje tulili in kričali: Nieder mit den Windischen!, cele sode piva v hotelu »Stadt Wien«. K razbojništvu je pa pripomogel tudi lržavni pravdnik v Celju. Nemški list ni le hujskal proti Slovincem, ampak kar naravnost pozval je Nemce proti Slovincem na razbojništvo: »Poiščite si sami zadoščenje!« Ker kljub temu ni bil zaplenjen, je seveda nemška druhal razumela, da ima prav »Deutsche Wacht«, če pozivlje Nemce, naj pobijejo Slovence, in da to odobravajo tudi pri državnem pravdništvu. Nemci se niso imeli torej ničesar bati, umevno, da so radi pograbili za kamenje ter šli nad Slovence.

Slovenec je v Avstriji brezpraven, »vogelfrei«.

Razbojniki so tudi tatovi. V nedeljo zvečer so udrli v pisarno dr. Vrečka ter odnesli okrog 150 K. Pisarna je oddaljena le kakih 20 korakov od policijske straže. Pred očmi redarstva torej se more v Celju ulomiti v stanovanje Slovence ter ga okraštati. To je pač posebno značilno...

Slovinci so storili pri poklicanih oblasih takoj primerne korake, da naj preprečijo daljše izgred, ker so bili pripravljene nemški razbojniki in tatovi z nova napasti Slovence, kajti mestni delavci so drugi dan po izgredih neprenehoma vozili kamenje pred »Zvezni dom«, da bi bilo na razpolago razbojnikom pri prvih izgredih! Tako so bili navozili tudi pred šestimi leti ob prihodu Čehov kamenje pred vilo dr. Serneca, da so jo potem napadli. Za kaj takega je sposoben le Nemec s svojo kulturo!...

Takrat ko so v Domžalah Slovenci le nedolžno reagirali na nemško izživljanje, je bil hrup in trušč po nemških listih, kakih barbari da so Slovenci, sedaj pa, ko so Nemci napadli Slovence na grd razbojniški način, pa ne vidimo

nič tistega svetega ogorčenja in svete jeze! Prav se jim zdi, da so sinovi »Herrenvolka« napadli Slovence brez uzroka, in celo vso kričdo zvrčajo na to slednje. V Domžalah se je skrbelo z neizrecno hitrostjo za varnost Nemcev, ves varnostni aparat je funkcioniral, v Celju pa pripravlja nemški list v družbi z državnim pravdnikom atentat na Slovence! To je pač nekaj takega, da nimamo primernih besed, da bi to prav označili.

Celjski izgredi so nov dokaz o brezpravnosti Slovencev v konstitucionalni državi, nov dokaz nemške surovosti in prepotentnosti, ti izgredi pa tudi kličejo na obrambo vse nonemške narode. Vsi nenemški narodi se morajo združiti v boj proti oholim Nemcem, da so jih požene nazaj v gozdove k merjascem in želodu, kamor edino tičejo.

DOPISI.

Iz Mirna, 10. avg. 1905. — Društvo »Mirna« v Mirnu je jedno izmed onih naših naprednih društev na Goriškem, katero se mora dan za danom hudo bojevati proti zlobnim klerikalnim razgrajajem in hujskačem, a pri vsem tem vendar lepo napreduje. — To je tudi pokazalo pri zadnji veselici. — Žal, da je bilo vreme jako dvomljivo, a vendar je lahko zadovoljno z obiskom, posebno pa iz naše okolice.

Vendar se z obžalovanjem opazuje, da kljub mnogi reklamirani se naša gospoda iz Gorice veseliciam na deželi premalo odzove. — Gospoda iz mesta, ako hočete, da vas občinstvo pri vaših slavnostih podpira, podpirajte tudi vi isto pri prirejevanju njih skromnih toda truda in požrtvovalnosti polnih veselici! Veselični prostor je bil jako lepo okrašen in vabljiv. Točke vsprejema so se tudi izvršile v najlepšem redu. Pevski zbor iz Št. Andreja je tudi v Mirnu pokazal svojo neprehvaljeno marljivost in spretnost. —

Dalje je g. B. v dolgem govoru slikal življenje in dejanje našega pesnika-prvaka Pre-

šerna. Žal, da je bilo to dolgo čitanje za naše priprosto občinstvo premučno in dolgočasno. To bi bila pohvalna šolska naloga, za naše občinstvo bi zadostovalo odbrano, a v krepkem navduševalnem tonu.

Tudi društvo »Ipava« je pokazalo s svojim nastopom, kaj zmore pridnost in navdušenost.

A nad vse nas je iznenadil ogromen možan pevski zbor (nad 50 oseb) novorojenega društva »Nada« iz Sovodnj. Pel je tako lepo in dovršeno, da je moral na aplavz občinstva ponovno nastopiti.

Konečno je izvrstno vprizorjena igra »Lokavi snubač« vzbudila obilo veselosti in smeha.

Zadostuje, ako se omeji, da je sodeloval g. Molek, potem cenj. Čitatelji že vedo, da je bila igra vodjena po spretni osebi.

Iz Mavhlnj. — (N. 3 nunc nima časa, krstiti otroke.) — Gotovo se še spominjajo p. n. čitatelji, kako se je obnašal vikar A. Pavlin na Gradišču nad Renčami. Tudi v Mavhlnjah je ta možiček prav zvest svoji službi; on prav pridno uč mladino krščanski nauk, ali sam pa ne ve, kaj je zakrament svotega krsta.

Dne 3. t. m. je napovedal neki tukajšnji posestnik g. nuncu, da bo krst otroka. Krst je imel biti ob 3. uri pop., ali nunc je odšel tebi nič meni nič kdo vé kam. Šel je menda v Vipavo na neki pogreb. Ko ga je srečal slučajno oče deteta, katero je bilo pripravljeno za krst, ko je korakal proč, ter ga vprašal, kam gre, je rekel g. nunc, da gre domov in da ga ne bo dva dni nazaj.

Oče deteta ni vedel, kaj ukreniti. G. nunc pa mu reče: nesite dete drugam krstiti! Oče ga poprosi, naj mu da potrdilo o odhodu, da more s tem dokazati, da je v resnici odšel. Tega pa ni hotel storiti, marveč se je izgovoril, da nima časa, čeprav je imel še dosti časa na razpolago.

Oče je šel potem v Šempolaj. Tam so ga odklonili, ker ni imel potrdila o odhodu nuncem. Nato je moral v Devin, in tam šele so mu otroka krstili.

Ko je pa prišel domov naš nunc, je imel v nedeljo med mašo cel govor le o tem ter je ropotal, da naj opravlja vsaki svoj posel!

Grof Monte Cristo.

Napisal Alexandre Dumas.

(Dalje.)

Franc je bil prerazburjen, da bi dobro spal. Celo noč je pretehtaval v mislih vse okoliščine, ki so mu prepričevalno govorile, da sta mož iz jame na otoku Monte-Cristo in tujec iz Kolozeja jedna in ista oseba.

Zaspal je šele proti jutru in se torej zbudil precej pozno. Albert si je razdelil kot pravi Parižan že ves dan in napravil načrt zlasti za večer. Naročil je ložo v gledališču Argentina.

Franc je imel pisati pisma na Francosko in je prepustil Albertu voz za cel dan.

Ob petih se je vrnil Albert; oddal je priporočilna pisma, sprejel povabila za vse večere in videl Rim.

Jeden dan je zadostoval Albertu za vse to.

In poleg tega mu je ostalo še toliko časa, da je vprašal po igri, ki jo bodo predstavljali zvečer v gledališču.

Igra je bila naslovnjena »Parisina«, glavni igralci so bili Coselli, Moriani in Spech.

Kakor čitatelj vidi, nista naša mlada znanca pogodila slabo; prisostvovali sta imela jedni najboljših oper skladatelja, ki je zložil »Lucia di Lammermor« in slišati pri tem najboljše italijanske pevce.

Albert se še ni mogel navaditi gledališča onstran Alp in vedno hrepenel po pariški Operi.

Kljub temu se je oblekel, kadarkoli je šel s Francem na svojem potovanju po Italiji v gledališče, kar mogoče elegantno.

A vse zastoj, kajti v sramoto jednega najdičnejših zastopnikov pariških odličnih krogov moramo priznati, da tekem celih štirih mesecev, odkar je potoval po najrazličnejših italijanskih mestih, ni dosegel nijednega uspeha.

Albert se je včasih nad tem šalil, a pravzaprav ga je stvar jezila: on, Albert Morcerf, jeden najpriljubljenjših kavalirjev v Parisu, je bil že štiri mesece v Italiji in ni doživel še niti jedne ljubezni. Tim neprijetnejše mu je bilo, ker je od potovanja po skromni navadi mladih Francozov s prepričanjem, da doseže najslajnejše uspehe in bo zabaval s pripovedovanjem o njih družbo boulevarda de Gand.

Toda ničesar še ni doživel. Divne komtese v Genovi, Florenci in Neapolju so se menile samo — če že ne za svoje može — za svoje ljubčke, in Franc je prišel do krutega prepričanja, da so Italijanke vsaj toliko boljše od Francozinj, da so zveste v nezvestobi.

Vendar nočem trditi, da v Italiji ni izjem kakor povsodi.

In vendar je bil Albert čisto eleganten kavalir, in ne samo to, ampak tudi res duhovit mladenič; poleg tega je bil grof, pripadajoč sicer novemu plemstvu, a kaj je zdaj, ko nihče ne zahteva dokazov za starost plemstva, ležeče na tem, če nosi listina, tičoča se plemstva, letnico 1339. ali 1815? Razun vsega tega je imel rento petnajst tisoč liber; to je bilo več, kakor je bilo potrebno, da je živel v Parisu po modi. Bilo mu je torej v veliko ponižanje, da je ostal neopažen še v vseh mestih, v katera je prišel.

Toda upal je, da se odškoduje v Rimu, kajti karneval je v vseh mestih sveta, kjer imajo to spoštovanja vredno napravo, čas prostosti, v kateri napravijo tudi najresnejši ljudje kako neumnost. Ker se je imel jutri pričeti karneval, je bilo potrebno, da se Albert prej še orientira.

Zato si je najel Albert jedno izmed najodličnejših lož in se oblekel kolikor mogoče elegantno.

Sicer je pa upal Albert še nekaj drugega. Če si osvoji srce lepe Rimljanke, dobi na ta način vsekakor prostor v njenem vozu in bo videl karneval z aristokratskega voza ali pa z balkona, kakoršne imajo principi.

Vse te misli so razvedrile Alberta, da je bil mnogo živahnější kakor sicer. Obrne se torej s hrptom proti odru, se nagne s polovico telesa čez ložo in opazuje s šest palcev dolgim kukalom vse lepe ženske.

Nobene lepe dame ne spravi s tem do tega, da bi poplačala njegov trud vsaj z radovednostjo.

Vsak je govoril o svojih zadevah, svoji ljubezni, svojih zabavah, o jutrišnji otvoritvi karnevala in nato sledečem svetem tednu, ne da bi se brigal za pevce ali predstavo razun v gotovih hipih, ko se je vsakdo okrenil, da je šlihal Cosellijev recitativ, ploskal Morianiju ali zaklical »bravo«, če se je odlikovala Spech. Nato so se nadaljevale privatne zabave.

Proti koncu prvega dejanja se odpro vrata lože, ki je bila do tedaj prazna, in Franc vidi vstopiti damo, ki ji je bil predstavljen v Parisu in o kateri je menil, da je še vedno na Francoskem. Albert opazi presenečenje svojega prijatelja ter mu pravi:

»Ali poznaš to damo?«

»Da; kako ti ugaja?«

»Krasna je, moj ljubi, in blondinka. O, ti divni lasje! Ali je Francozinja?«

»Ne; Benečanka.«

»In se imenuje?«

»Grofica G...«

»O, ta mi je po imenu znana,« vzklikne Albert. »Baje je prav tako duhovita kakor lepa.« Vraga, če pomislim, da bi

Vprašamo ga, kakšno je tako ravnanje z našimi poštenimi občinarji. Ali se je hotel morda maščevati, ker mu menda ni izplačal otrokov oče lani četrti jetmena in pet bokalov vina, po kar pa sploh ni prišel? G. nunc! Menimo, da je bolj siljeno otroka krstiti kot mrtvega kropiti. Svetujemo Vam, da se v prihodnje bolj vedete, ter da pogledate v katekizem, kaj je zakrament svetega krsta, ker drugače se bomo naveličali siliti otroke h krstu v katoliško cerkev — saj v Ricmanjih leta okoli kakih 100 nekrščenih, pa so prav tako zdravi in tako rastejo, kakor krščeni. Ljudstvo, spreglej!

Kaj za to plačujemo mi tako drago duhovnike, da nam bodo delali take sitnosti pri krstih, kakor ta Pavlin? Bič za take nevedne farje, ne pa povisjanja plač!

Domače in razne novice.

Novo narodno podjetje. — Z mesecem septembrom odpreta gosp. J. Pregrad, sedaj poslovođa v trgovini K. Vanič, Celje, in gosp. M. Černetič, sedaj poslovođa v trgovini F. Crobath, Kranj, v tukajšnjem „Trgovskem domu“ veliko trgovino manufakturnega in modnega blaga na drobno in na debelo.

Ker sta oba gospoda vsestransko preizkušena trgovca ter dobra narodnjaka, pripočamo ju že tem potom slavnemu občinstvu.

Goriškemu „Sokolu“ je daroval g. Anton Černigoj v Gorici 2 kroni.

Novi uloga goriškega učiteljskega društva na namestništvo v Trstu. — Predsedništvo deželnega učiteljskega društva za Goriško in Gradiščansko je odposlalo 24. julija t. l. tako-le ulogo na c. kr. namestništvo v Trstu: Visokemu c. kr. namestništvu v Trstu. Deželni zbor poknežene grofovine Goriške in Gradiščanske je sklenil v svoji seji 10. novembra 1904. novo postavo, po kateri se uredijo pravne razmere učiteljstva na ljudskih in meščanskih šolah te dežele. Preteklo je od tega že osem mesecev, ne da bi bila ta postavo na najvišjem mestu potrjena ali vrnjena deželnemu zboru, naj jo spremeni. Učiteljstvo na ljudskih šolah te dežele se nahaja blizu obupa. Življenske potrebe so se jako podražile. Sedanje plače nikakor ne zadostujejo potrebam. Beda učiteljstva je vedno večja. Zadnja leta je mnogo učiteljev iskalo in dobilo službe v sosednjih deželah. Pri sedanjih brezupnih razmerah nameravajo zopet mnogi učitelji, ki zvesto službe že deli 20 in več let, poiskati si službe na Štajerskem in drugod. Mnogo učiteljskih in celo voditeljskih mest je nezasedenih in zopet druga so nameščena z ženskim osebjem. Šolske oblasti delujejo marljivo in razpolagajo z učiteljstvom, ki je na dobrem glasu; one pa ne morejo odpraviti zlostanja, ki nastaja zaradi učiteljske bede. Mnogo učiteljev je prisiljenih prositi za predplače, katere jim c. kr. okr. šol. sveti dovolj, katere pa rešijo samo začasno dotične učitelje, da njih ugled pri ljudstvu ne pade. Drugi učitelji iščejo po-

stranskih zaslužkov. Ti jim jemljejo čas, ki je namenjen nadaljnjemu izobraževanju in razvedrilu ter jim izpodkopavajo zdravje. V tem težkem bednem stanju učiteljstva se podpisano društvo obrača kot zastopništvo učiteljstva na ljudskih in meščanskih šolah v pokneženi grofovini Goriški in Gradiščanski spoštljivo do visokega c. kr. namestništva s prošnjo, visokoisto naj blagovoli potrebno ukreniti, da se zgoraj omenjena postavo brez nadaljnega odlašanja predloži v najvišjo sankcijo, oziroma vrne visokemu deželnemu zboru, da jo spremeni. Deželno učiteljsko društvo za grofovino Goriško in Gradiščansko. — Za društvo: Fr. Bajt, društveni predsednik, nadučitelj v Ajdovščini.

Vojaki-lavel, ki so dospeli v četrtek v Gorico, so odšli včeraj proti Divati; vrnejo se 21. t. m.

Društvo slovenskih književnikov in časnikarjev ima sedaj 10 ustanovnikov. Deseti ustanovnik je „Delniško društvo združenih pivovarn Zalec in Laški trg.“

Novi učiteljice za gluho-neme. — Izpit za učiteljice na zavodih za gluho-neme so napravile gospodične: Teod. Bonnes, Mat. Bortolotti, Marija pl. Braunizer, M. Canetti, Fr. Kuštrin, Em. Mozetlič, Viktorija Pahor, C. Resen, Mar. Zorzut, vse iz Gorice; potem: M. Bubba iz Pirana, E. Fragiaco iz Poreča, A. Gemuzzi iz Trsta, Pavla Koser iz Št. Lovrenca na Štajerskem, Jos. Merhar iz Brguda, Gabr. Mrevlje iz Sv. Križa, M. Negri iz Pulja, Fr. Smaila iz Devina, L. Spadaro iz Pirana, M. Srakar z Viškega, Al. Trost iz Ljubljane, M. Vratovič iz Pulja.

Klerikalno banditstvo. — Pod tem naslovom se peti „Slov. Nar.“ obširno s „Slovenčev“ brzojavko, v kateri je lagal ta list ljubljanskega škofa, da so Sokoli na Jesenicah metali kamenje ter ranili neko ženo, kakor smo povedali že zadnjič. Brzojavka v „Slovenca“ se glasi: „Jesenice, 7. avgusta. Včeraj je bilo tu navzočih vsega skupaj le 260 Sokolov. Zvečer so Sokoli gredoč z Jesenic na Savo vpili „Pereat Pongratz“! Pest debelo kamenje je priletelo v poslopje industrijske družbe. Kamenje je zadelo ženo vratarjevo, ki je pestovala enoletnega otroka. Takim Sokolom vsa čast!“

Potem pravi „Slov. Narod“ med drugim: „Doslje so Slovencem pri raznih narodnih slavnostih podtikali vse mogoče hudobije zagrizeni naši sovražniki Nemci, sedaj so se jim pridružili še naši domači klerikalci, ki sicer hočejo veljati za patentirane narodnjake. Lepi narodnjaki to, ki delujejo roko v roki z najhujšimi sovražniki slovenskega naroda in ki se ne sramujejo sumničiti in podlo obrekovati svoje sorojake, samo da dajo našim sovragom dobro došlo orožje v roke, da lahko znova prično najlutejšo gonjo proti Slovencem. Fej takšnim propadlim barabam! To je edina primerna označba ljudi, ki postopajo tako, kakor bi ne smel nikdar in nikoli nastopati noben Slovenec, ako ima le še iskrico narodnega čuta in narodnega ponosa v sebi.“

Tega pa seveda posvečeni gospodje okoli skofovega „Slovenca“ že zdavna več nimajo, zato so tudi sposobni za vsako lopovščino, s katero bi se dalo škodovati narodnim našim stremljenjem in narodnemu ugledu. — Pred tedni brezmejno infamni napad na prireditelje veselice na korist fondu za Prešernov spomenik, kateri napad so z vso slastjo izrabili naši nasprotniki ne toliko proti prirediteljem, kakor proti celokupnemu narodu slovenskemu; v soboto hujskajoči članek proti sokolski slavnosti na Jesenicah, v katerem se „Sokolu“ naravnost podtika, da odtuja mlade ljudi krščanskemu življenju in jih napolnjuje z gnevom do vere, in z emfazo vsklika, da „Sokolska srajca ne bo naroda osrečila niti časno, niti večno“; in ko je sokolska slavnost na Jesenicah, kateri se je mislilo škodovati z dotičnim člankom, v kljub zahrbtnemu hujskanju s klerikalne strani, uspela nad vse pričakovanje sijajno in se je vse izvršilo v najlepšem redu in brez najmanjše disonance, so priobčili klerikalni falotje v ponedeljek v „Slovenca“ začetkoma našega članka dobesedno navedeno od kraja do konca zlagano trditve, da so z Jesenic odhajajoči Sokoli s kamenjem navalili na poslopje industrijske družbe in da je v poslopje vržen kamen ranil vratarjevo ženo. Tako napada, tako hujska in tako obrekuje v zadnjem času šenklaška kloaka „Slovenec“ in sicer očitno po natanko določenem načrtu in sistemu! — Črna garda je jela uvidevati, da je njena borba z lučjo svobode in napredka zaman in njen boj brezuspešen, ako se ji pravočasno ne posreči zadati svobodnemu gibanju smrtnega udarca. Zato je sedaj napeila zadnje svoje sile. Vselej se je črna jata borila s pomočjo laži, obrekovanja in natolcevanja, sedaj je vzela iz svoje zaloge orožje najtežjega kalibra, ki je otrovano in zastrupljeno, in poklicala je na pomoč narodnega sovraga, da bi ji pomagal udušiti slovensko napredno gibanje, dasi prav dobro vé, da je s pogibeljo le-tega pokopana tudi narodna ideja slovenska in da prav skoro zaveje preko slovenskih poljan strupena burja, ki bo z ledeno svojo sapo zamorila zadnje kali slovenskega narodnega življenja. — Falotje okrog „Slovenca“ so prav dobro vedeli, da sokolska slavnost na Jesenicah ni imela drugega namena, kakor vzbuditi narodno mlačne kroge v Jesenicah iz političnega mrtvila na izpostavljeni točki, ob katero že z vso silo butajo germanski valovi. A v kljub temu so izrabili to eminentno narodno prireditve v svoje umazane strankarske namene, ter s tem dokazali, da jim ni sveta nobena narodna stvar, ako se da izkoristiti v njihove umazane klerikalne svrhe...

Razsodnemu delu našega občinstva pa se bodo brez dvoma ob takšnem postopanju odprle oči, da bo sprevidelo, kaka kuga za slovensko narodno stvar je klerikalizem, in jelo resno razmišljati, ako bi v interesu narodne stvari ne kazalo take stekle dervise obesiti na prvi poulični svetilnik. Naroč slovenski, s takimi lopovi — à la lanterne!“

Najprvo denar! — V Škofjiloki je umrla to dni nezakonsko dete. Varuh je šel naznaniti to župniku Šinkovcu. Šinkovec je poslal varuhu na dom račun za 17 K 60 v, rekoč, da dokler ne bo plačan ta znesek, ne bo otrok cerkveno pokopan, ne bo zvonilo! Mati je v največji revščini, zato je hotel imeti polubog Šinkovec plačilo naprej! Vse za denar! Če ni denarja, katoliška cerkev niti pokopavati neče več po svojih obredih svojih vernikov! Kam pelje to?!

Pri klerikalnem „zadružništvu“ je vse dražje. — Kranjska klerikalna „Zadružna zveza“ računa za mešetarenje od kilograma masla 1 odstotek, za naročanje gospodarskega orodja pa si odtrga kar 5 odstotkov. Kmetijska družba kranjska n. pr. ne dela tako, marveč preskrbuje odjemalce z mlečnimi izdelki in z orodjem brez vsakega odbitka. Kam torej? V „Zadružno zvezo“ ne, v „Goriško zvezo“ pa še posebej ne!!

Zopet klerikalna zadruga v konkurzu. — Na Dolenji Dobravi na Kranjskem so ustanovili klerikalci „Kmetijsko društvo“, ki je šlo isto pot, katero hodijo vse take naprave na katoliški podlagi — prišlo je v konkurz. Dolgovi znašajo 30.000 K; plačal jih bo neumni kmet, ki vse verjame gospodom v črni suknji!

Shod narodno-radikalnega dijaštva v Trstu. — Shod se bo vršil od 5. do 8. kimovca v tržaškem „Narodnem domu“ po naslednjem redu: V torek 5. zvečer ob 1/9. uri priredijo tržaškimi Slovencem predavanje o Prešernu (s skioptičnimi projekcijami). — V sredo 6. zjutraj ob 9. uri: Otvoritev, konstitucija plenarnega shoda in odsekov. I. Predavanje o slovenskem vseučilišču. II. Teoretska predavanja: 1. Pojedinec — skupina. Pozitivna etika. Znanost — verstvo. 2. Načelo evolucije, dela, samopomoči. 3. Narodnostno vprašanje. Popoldan: A. Odsek za materijelno stanje slovenskega dijaštva s štirimi referati; predlogi. B. Odsek za ljudsko izobrazbo: 1. referati ferialnih društev; 2. referat o predavateljstvu; 3. referat o knjižništvu; 4. predlogi. — V četrtek ob 8. uri zjutraj: C. Odsek za dijaško izobrazbo: 1. Položaj slovenskega dijaštva z ozirom na izobrazbo. 2. Delo srednje šole. 3. Slovenski dijak in visoke šole. 4. Naloge naših akademskih društev. 5. Predlogi. Popoldan: D. Organizačni odsek: zvečer: komerz. — V petek ob 10. uri dopoldan: Plenarno zborovanje: Poročila in resolucije predlagane od odsekovih načelnikov. Popoldan ob 4. uri: Veliki javni ljudski shod z naslednjim dnevnim redom: 1. Tržaško šolstvo, slovenske srednje in visoke šole. 2. Kaj je in bodi Trst Slovenstvu? V primernem času si ogledajo Trst in bližnjo okolico. Korporativno si ogledajo: 1. Arzenal avstrijskega Lloyda. 2. Stalimento tehnico. 3. Tvornice v Škednju. 4. Zoološko stajico. —

(Dalje v prilogi.)

se ji bil dal na zadnjem plesu gospe de Villefort lahko predstaviti, a sem zamudil ugodno priliko! Jaz sem velik tepec!“

„Ali hočeš, da ta tvoj pregrešek popravim?“ vpraša Franc.

„Kako? Ti si znan z njo toliko, da me lahko povedeš v njeno ložo?“

„Trikrat ali štirikrat sem imel čast z njo govoriti, kakor vidiš, baš dovolj, da storim to lahko, ne da bi mogel kdo reči, da se to ne spodobi.“

Ta hip opazi grofica Franca in mu zamahne z roko v pozdrav, na kar se on spoštljivo pokloni.

„Tako! Zdi se mi, da se razumeta jako dobro?“ pravi Albert.

„Toda motiš se. In tako zagrešimo mi Francozje v inozemstvu tisoč stvari, ker si razlagamo vse s svojega pariškega stališča. Na Španskem in zlasti v Italiji ne smeš presojeti razmerja med ljudmi nikdar po zunanem prijateljstvu. Grofica in jaz sva drug drugemu nekoliko simpatična, to je vse.“

„Ali se te simpatije tičeje src?“ vpraša Albert smehljaje.

„Ne, ampak duha,“ odvrne Franc resno.

„In kdaj so se rodile te simpatije?“

„Nekoč pri obisku Kolozeja, enakem najinemu včerajšnjemu.“

„V mesečnem svitu?“

„Da?“

„Ali sta bila sama?“

„Skoro.“

„In o čem sta govorila?“

„O mrtvecih.“

„O!“ vskligne Albert, „to je bilo res zabavno. Jaz pa ti zagotavljam, če bi me doletela sreča in bi spremljal lepo grofico na sličnem potu, da bi govoril z njo samo o živih.“

„Kako vražje dolgo je to prvo dejanje!“

„Poslušaj finale; zelo lep je, in Coselli ga poje čudovito krasno.“

Končno pade zastor v največje veselje grofa Morcerfa, ki vzame svoj klobuk, si pogladi z roko lase, popravi ovratnico in mašete ter namigne Francu, da je pripravljen.

Ker je grofica, ki jo je vprašal Franc s svojimi očmi, naznačila, da ji bode dobrodošel, se ta ne obotavlja ugoditi Albertovi nestrpnosti, se napravi z njim na pot ter potrka na vrata lože šte. 4., v kateri je bila grofica.

Mlad mož, sedeč poleg nje v prvi vrsti lože, vstane in prepusti po italijanskem običaju svoj prostor novodošlec, ki se je imel tudi umakniti, ko je obišče nov gospod.

Franc predstavi grofici Alberta kot svojega rojaka, ki zavzema z ozirom na družabno stališče in na duševne zmožnosti jedno prvih mest, kar je bilo tudi čisto prav, kajti v Parizu je bil Albert kavalir prve vrste. K temu še pristavi, da ga je njegov prijatelj, očitaje si, da je zamudil priliko, predstaviti se ji tekom njenega bivanja v Parizu, prosil, naj popravi njegov zagrešek, in pripomni, da jo zdaj, ko je izvršil to castno nalogo, prosi oproščenja za svojo predrznost.

Grofica pozdravi ljubezljivo Alberta in iskreno poda Francu roko, Albert sede na njeno povabilo poleg nje in Franc v druge vrsto za grofico.

Albert je izbral za pogovor zelo primeren predmet, namreč Paris; govoril je grofici o njunih skupnih znancih. Vide, da se giblje v pravem krogu, ga Franc pusti, ga prosi za njegovo veliko kukalo in se prične ozirati po gledališču.

V prvi vrsti lože, ležeče njim nasproti, opazi čudovito lepo žensko v grški noši, v kateri se je kretala s tako lahkoto, da ni bilo mogoče dvomiti niti trenotek, da je to noša njene domovine.

Za njo v senci je sedel mož, katerega obličja ni bilo mogoče razločevati.

Franc prekine Albertov pogovor z grofico in jo vpraša če pozna lepo Albanko, ki ne vzbuja pozornosti samo pri moških, ampak tudi pri ženskah.

„Ne,“ pravi ta. „Vse, kar vem o nji, je to, da je od pričetka sezone v Rimu, kajti ob otvoritvi gledališča je sedela na istem mestu kakor danes in že cel mesec ni zamudila niti jedne predstave. Včasih jo je spremljal mož, ki sedi zdaj za njo, včasih samo črn sluga.“

„Kakšna se vam zdi, grofica?“

„Izvanredno lepa. Mislim, da je morala biti Medora jednaka tej ženski.“

Franc in grofica se drug a drugemu nasmejljata, ona nadaljuje svoj pogovor z Albertom, in on prične znova opazovati svojo Albanko.

Zastor se dvigne, da se prične balet. Bil je to jeden izmed boljših italijanskih baletov, ki ga je vprizoril znameniti Henri, balet, pri katerem se vse osebe gibljejo ves čas, tako da napravi stoipetdeset oseb naenkrat isto kretajo, dvigne kvišku isto nogo ali isto roko.

Ta balet se je imenoval Poliska.

Franca je preveč zmotila lepa Grkinja, da bi se brigal za balet kljub vsi njegovi zanimivosti. Tej pa je bil, kakor se je zdelo, ta ples v največjo zabavo, baš v nasprotju s hladnostjo njenega spremljevalca, ki je bil kljub sinemu hrupu orkestrskih godal videti, kakor da spi.

Končno pade zastor med hrupnim ploskanjem občinstva, pijanega vsled krasote plesa.

Vsled navade, prekiniti opero z baletom, so meddejanja v Italiji zelo kratka, kajti pevci imajo med plesom dovolj časa, da si odpočijejo in se preoblečejo.

Prične se uvertira drugega dejanja. Pri prvih glasovih gosliji vidi Franc, kako mož, ki je bil videti, da spi, vstane ter se približa Grkinji, ki se obrne k njemu, mu reče nekaj besed in se naslone nato zopet na rob lože.

Poroka. — Danes se je poročil v Trstu gospod Josip Petenko, c. kr. sodni kancelist v Gorici, z gospodnjo Marijo Skrbičev o. Vse najbolje!

Izlet v Bohinj priredi Soška podružnica S. P. D. dne 17. t. m. iz Tolmina. Izlet je dvo-dnevni in se vrši po naslednjem vspredu. Odhod iz Tolmina v četrtek 17. ob 1. uri zjutraj čez Globoko (1900 m) k Bohinjskemu jezeru (6 ur). Po potrebnem odmoru izlet k slapu Savice in po jezeru povrat v Bohinjsko Bistrico, kjer se prenoči. Drugo jutro skozi predor ali pa čez Črno prst v Podbrdo in od tod z vozovi v Tolmin. Izlet je preračunjen tudi za damsko udeležbo. Izletniki naj se blagovolijo pravočasno prijaviti podružničnemu odboru v Tolminu.

V pokoj je stopil na svojo lastno prošnjo sekcijski načelnik v železniškem ministerstvu K. Wurmb, ki je bil radi gradnje bohinske železnice v zadnjih letih večkrat v naši deželi. Ker je odstopil pred časom minister Wittek, sta tako odšla dva moža, ki sta stala ves čas v ospredju dela za novo železnico.

Delavska zavarovalnica proti nezgodam za Trst, Primorje itd. se brani slovensko uradovati. Nekdo se je pritožil proti temu, da dobiva na slovenska pisma nemški odgovor, ali nič ni pomagalo, vseeno pišejo naprej po nemško. Vidi se, kakor da se to godi zanalasč. Tiskovine imajo tudi slovenske, in tudi slovenska pisma zavarovalnice imamo v rokah. Čemu torej sedaj tako neumestno nagajanje? Slabo pristojta to zavodu, v kateri plačujejo Slovenci toliko denarja! Mi zahtevamo popolno jezikovno ravnopravnost, pozivljemo pa zajedno vs., ki imajo opravila s to zavarovalnico, da pišejo le slovensko, in če pride odgovor v drugem jeziku, da ga vrnejo. Če dobijo vse nazaj, se jih že prisili k slovenskemu uradovanju. Sicer se pa še vidimo!

Proti „Slovencu“. — Radi znanega infamnega podtikanja Sokolom od strani „Slovenca“, katero je že „Slov. Narod“ tako krepko ožigosal, čitamo v „Ed.“ iz tržaških sokolskih krogov to-le: „V vseh nas, ki smo bili navzoči in smo sodelovali na slavnosti na Jesenicah in ki smo se vračali domov s posebnim zadoščenjem ravno radi tega, ker se je ta slavnost izvršila toli dostojanstveno vzle vsem neugodnostim — v vseh nas je vskipelo od jeze in ogorčenja radi grdega napada in obdolženja na škodo naših sokolskih društev. Za nas Tržačane je bila to občutna žrtev tako dolga in utrudljiva pot in izguba dveh noči v namen, da smo mogli par ur sodelovati in preživeti na Jesenicah. Ali šli smo z rodoljubnim navdušenjem sosebuo zato, ker smo želeli sodelovati na utrjenju slovenske pozicije, ki je v veliki nevarnosti, o čemer smo mnogo čitali ravno v „Slovencu“. Šli smo navdušeno in v polni zavesti, da se žrtvujemo za dobro vzvišeno slovensko stvar. Sedaj pa nam je to plačilo, da nas slovenski političen list, glasilo za politične in narodne interese vsesкупnega naroda, dolži sramotnih činov in

nas ovaja kakor kakove tolovaje istemu tujinskemu in narodu slovenskemu sovražnemu svetu, ki je ravno isto jeseniško pozicijo izbral kakor poseben objekt svoje agresivnosti proti naši narodni lasti!! Z istim ogorčenjem, ki izhaja iz zavesti, da nismo ničesar storili, kar bi bilo nezdržljivo s častjo toliko sokolstva, kolikor vsesкупnega naroda našega, protestujemo mi Tržačani, ki smo bili na Jesenicah, proti izmišljeni in grdotendenciozni vesti v „Slovencu“.

Železniški most pri Solkanu vzbuja sedaj pravo začudenje. Sedaj, ko je dograjen, ga je vredno ogledati. Kakor znano, ima 85 m svetlobne širokosti, okoli 40 v višini. Pod lastno težo se je usedel samo za 6 milimetrov. Kakor je tudi znano, je ta most največji kamniti železniški most na svetu. — Tudi most čez Sočo pri Kanalu je lepo znamenito delo.

Če se gleda po progih, se vidi še toliko nedovršenega, da so nikakor ne da misliti, da bi bila mogoča otvoritev že to jesen.

Sami svetniki. — „Prismojenec“ ima včasih res imenitne podlistke. V zadnji številki se čita v podlistku „Ne skušaj Boga“ (brez klicaja) med drugim to-le: „Vsi razun mene so se izrekli, da nič ne verujejo, da ni Boga, ne duše, še manj pekla in nebes. Govorili so proti papežu, proti duhovnikom, sploh proti vsemu, kar je svetega.“ Ljudje so rekali, prečitavši to, kaj so sveti? — Sveti Precarletto iz Avč, sveti Štefca iz Šempasa, sveti dr. Andrej iz Gorice, itd. . . . Zares, ne skušaj Boga! (pa z močnim klicajem).

Opustilo je delo v Rotinju pri železnici kakih 15 slovenskih delavcev, in sicer pri nekem laškem akordantu, ker jih je preveč molzel ter izkoriščal za težka dela, za lahka pa rabil le Lahe. Vsi akordanti so sami Lahí. Nadinženir Hemmrich, Nemeč, sprejema le Lahe; s knoti se tožari ta nemški gospod za vsak krajcar.

528 romarjev je odpotovalo danes iz Trsta v Jafu, odkoder se popeljejo v Jeruzalem. Med temi je mnogo Slovencev; da niso med njimi baš najpremožnejši Slovenci, ki si lahko dovoljujejo take špase, je umevno vsakomur, kdor pozna naše razmero. 300 kronic je treba šteti le za pot, kaj pa „košta“ — „dober namen“, maše, ki zaležejo več v sveti deželi kakor pri nas v naših skromnih vasicah, svete podobice, medaljce, olupki Abrahamovega hrasta, cvetlice iz Jordana, rožnivienci itd., itd., itd.

Te dni menda se vrši tudi romanje v Loreto, in sicer romanje Slovencev. Ali jih pojde tudi kaj v Lurd?! Če pristejemo še druga romanja, na Sveto goro, na Višarje itd., kamor hodijo ljudje trumoma, uvidimo, koliko denarja gre vsako leto za „čast božjo“! Za druge potrebe ga ni, za romarske cerkve in menihe ga je pa čez mero. Dober „gšeft“ delajo pri tem tudi židje, ki napravljajo neumnim kristjanom „podobice“ za drag denar! O ti ljudstvo, kako si še slepo!!

Neka prodajalka na pokritem sadnem trgu se je pridržila otresati svoj jezik nad neko služinjo, ki je imela v rokah zavitek s slovenskim napisom, čes, da naj ga skrije. Slovenska služkinja seveda tega ni storila. — Ko izvemo ime tiste fanatične babe, ga priobčimo v primerno priporočilo Slovenkam, ki kupujejo na trgu.

„Izpijite rajši dva frakeljna!“ — „Prim. list“ piše goreče članke proti alkoholni kugi, ki imajo za posledice to, da znani dahovnik na Livku ob laški meji priporoča mladeničem, ki so vpisani v njemu neljubo bralno društvo, da naj rajši izpijejo dva frakeljna žganja kot da plačajo mesečnino! Fantje seveda se mu smejejo. Priporočamo tega „dohtarja“ „Prim. listu“ v primeren poduk o alkoholni kugi!

Bralno in pevsko društvo „Nada“ v Sovodnjah priredi svojo prvo veselico dne 1. oktobra t. l. Bratska društva so naprosena, da jemljejo to v obzir. Vspored se objavi pravočasno.

Pevsko tamburaško društvo „Podgora“ v Podgori priredi dne 24. septembra veliko veselico s sodelovanjem raznih društev. Prosi se sl. okoličanska društva, da izvolijo vpoštovati ta dan pri prirejanju svojih veselic. Natančnejši vspered sledi.

Velika narodna veselica v Sovodnjah. — Tu priobčujemo vspered veselice, ki se bo vršila dne 20. avgusta t. l. v Sovodnjah na travniku gostilne g. Ignaca Hrovata tik Vipave. Vspored je naslednji: 1. Sousa: „Stars and Stripes“, ameriška koračnica. 2. Jak. Aljaž: „Občutki“, poje možki zbor. 3. Ziehrer: „Žamet in žida“, valček iz opere „Der Fremdenführer“. 4. A. Nedved: „Nazaj v planinski raj“, poje mešan zbor. 5. Offenbach: Barcarola in finale iz opere „Hoffmanove pripevke“. 6. „Dijakova zarubitev“, spevoigra s spremljevanjem na klavirju. 7. I. H. Vogrič: „Bogomilovo slovo“, odlomek iz opere „Jamska Ivanka“, udarjajo tamburaši iz Dornberga. 8. Iv. pl. Zajec: „Crnogorac Crnogorki“, poje možki zbor. 9. Smetana: Sekstet in finale iz opere „Prodana nevesta“. 10. M. Hubad: „Venček narodnih pesmij“, poje ženski zbor. 11. Hasmann: „Fantazija o slovenskih napavih“. 12. „V Ljubljano jo dajmo“, veseloigra v treh dejanjih, spisal Jos. Ogrinec. — Začetek veselice točnc ob 4. uri pop. Pri veselici in prosti zabavi svira vojaška godba pešpolka št. 47. Vstopnina k veselici 40 v, sedeži I. vrste 1 K, vsi drugi 60 v. Venček s 6 plesnimi listki 1 K. Čisti dobiček je namenjen polovico „Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju“, polovico „Šolskemu domu“ v Gorici. V slučaju slabega vremena se veselica odnese na prvo prihodnjo nedeljo. — Naj se opomni, da veselico priredijo samostojni sovođenski in rubinski pevci.

Prijel se mešetarja Ivana Gabrovica, ki je hotel oslepariti tukajšnji denarni zavod „Banca agricola“ za 1000 K. Na podlagi po-

sestnih pol je zaprosil posojila za Fr. Stepančiča iz Renč, ne da bi ta kraj vedel za to. Zavod je posojilo dovolil, rekoč, da mora priti Stepančič sam po denar ter da takrat podpiše menico. Gabrovic je premišljeval, kako bi prišel do tega denarja. Prišel ga je prosit F. Mazek iz Bilj posojila 200 K. Ta Mazek je šel z Gabrovicem k notarju Ballabenu, in tam je podkrižal menico kot Fr. Stepančič, njegov sin Filip kot porok Lašič Jos. iz Vrtojbe. Neki Gorjan z Vogrskega in Arčon iz Bukovice sta pa podpisala kot priče Gulin in Kavš. Gabrovic je potem najel Jož. Martelanca, sodarja v Gorici, ki je šel v banko po denar. Blagajnik ga je spoznal ter mu ni dal denarja. Vse štiri so zaprli.

Goriški meslini svet je imel sinoči sejo. Za podžupana sta izbrana Bombig in Battistig. Petronio ostane pri svoji odgovedi. Dovolil se izrednega kredita 8000 K za nastanjenje vojaštva. Sporazumljenje se je kvačno doseglo sinoči med grofom Coroninijem in mestno občino glede Sp. Perivnika v Krombergu. Nesporazumljenje in tožarenje je trajalo 18 let.

Nevečja. — V papirnici v Podgori sta delala Luka Bizjak in A. Simčič, oba iz Ločnika, blizu pipe, ki se je nenadoma odprla ter je puh z vso silo zadel oba delavca v obraz ter ju poškođoval, da sta morala iti k usmiljenim bratom v Gorico.

Brda dobijo končno svojega zdravnika, katerega pač nujno potrebujejo. Kakor čujemo, se nastani v Brdih g. dr. Kraigher.

Tatvine na pokritem sadnem trgu v Gorici se ponavljajo prav pogostoma, in sicer največ na jednom in istem kraju. Tako je te dni neka ženska jokala in tarnala, da jej je bilo ukradenih iz žepa 30 K.

Samakres so zaplenili nekemu Fr. Brešanu, ker je strašil z njim otroke po Korsu.

76 rož je ukazdel neki hlapec trvdke Gorjup iz nekega vrta v Rožni dolini. Vrtnar ga je videl ter naznanil. Škode je 12 K.

Radi tatvine je bila obsojena na 8 mesecev težke ječe 18-letna Iv. Markočič iz Števerjana. Kaznovana je bila že večkrat radi tatvine.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne bosta odprti v Gorici lekarni Cristofoletti-Kürner. Istotako tudi v terek na praznik.

Ponočna služba v lekarnah. — V času od 13. do 20. t. m. bo ponočna služba v lekarnah Cristofoletti-Kürner.

Zadnje vesti. — Razprava proti Muriju in drugim v Torinu je vendar končana. Obsodba: Muri 30 let, Naldi 30 let, Bonetti 7 let 6 mesecev, Linda Muri in Carlo Secchi 10 let. — Japonci so predložili zahteve za mir. V Petrogradu so proti pretirnim zahtevam. Bržčas ne bo nič z mirom!

Pijte vsak dan z vinom, na mleku, v kobjaku in sadnih pijačah rogaški „Styria-vrelec“, kateri daje poleg dobrega okusa tudi okrepujočo pijačo, ki pospešuje tek, prebavo in redno stolico.

Spremljevalčev obraz je bil še vedno v senci, in Franc ni mogel razločevati njegovih potez.

Zastor se dvigne, in Francovo pozornost vzbudi predstava, tako da obrne svoje oči za nekaj trenutkov od Grkinje na oder.

Dejanje se prične, kakor znano, z duetom, ki se poje v sanjah: speča Parisina izda Azzu skrivnost, da ljubi Uga. Varani soprog izraža vse stopnje najbolj besne ljubosumnosti, dokler se ne prepriča o njeni nezvestobi ter jo zbudi, da ji znani bližajoče se maščevanje. Ta duet je eden najlepših, najizrazovitejših in zajedno najstrašnejših, kar jih je poteklo izpod rodovitnega Donizettijevega peresa. Franc ga je poslušal daues tretjič, in dasi ni Bog ve kako ljubil godbe, je vendar napravil naj globok utis. Zato se hoče pridružiti ploskanju celega gledališča, a v tem hipu omahnejo njegove dvignene roke in klic „bravo“ mu zamre na ustnicah.

Mož v loži je vstal, in ko je obsvetila njegovo glavo luč, je spoznal v njem skrivnostnega moža z otoka Monte-Cristo, ki ga je spoznal prejšnji večer po njegovi rasti in njegovem glasu v Kolozeju.

Zdaj ni bilo nobenega dvoma več, da se je skrivnostni tujec nastanil v Rimu.

Brezdvomno je izražalo Francovo obličje nemir, ki ga je vzbudila v njem ta prikazen, kajti grofica ga pogleda, se nasmee in vpraša, kaj mu je.

„Gospa grofica,“ odvrne Franc, „pravkar sem vas vprašal, če poznate to Albanko; zdaj vas vprašam, če poznate njenega moža.“

„Nič bolje kakor njo.“

„Ali ga niste nikdar opazili?“

„To je pristno francosko vprašanje! Saj pač veste, da za nas Italijanke ni na svetu nikogar razun onega, ki ga ljubimo!“

„To je res,“ odvrne Franc.

„Na vsak način,“ pravi ona, vzeši Albertovo kukalo in naravnost je v naznačeno ložo, „na vsak način mora biti to

mož, ki so ga živega zasuli v zemljo in je vstal iz groba, kajti zdi se mi, da je strašno bled.“

„Tak je vedno,“ odvrne Franc.

„Ali ga poznate?“ vpraša grofica. „Torej sem jaz ona, ki vas ima vprašati, kdo je.“

„Menim, da sem ga že videl v svojem življenju.“

„Res,“ pravi ona in zgane ramena, kakor da se ji je grozno streslo telo, „razumljivo mi je, če je videl kdo takega moža, da ga več ne pozabi.“

Utis, katerega je napravil na Franca, je torej delal tudi na druge.

„Torej,“ pravi Franc grofici, ko ta še enkrat pogleda v nasprotno ložo, „kaj si mislite o tem možu?“

„Da se mi zdi resnični lord Ruthwen.“

Ta nov spomin na lorda Byrona Franca presenetí; če bi mu bil sploh kak človek mogel zbuditi skušnjavo, da bi veroval na eksistenco vampirjev, bi bil to ta mož.

„Izvedeti moram, kdo da je,“ pravi Franc in vstane.

„O ne,“ vsklikne grofica, „ne, vi me ne smete zapustiti; upam, da me spreminite, in ne pustim vas od sebe.“

„Kako?“ ji zašepče Franc na uho. „Ali se bojite?“

„Čujte,“ pravi ona, „Byron mi je prisegel, da veruje na vampirje, in rekel mi je, da jih je že več videl. Opisal mi so njihove obraze. In če pogledate v ono ložo, vidite, kakšni so bili: prav tako črni lasje, velike, v neprijetnem ognju žareče oči, mrtvaško blede lica; poleg tepe pač vidite, da nima pri sebi ženske, kakor so druge ženske; tujka je... drugoverska Grkinja... brezdvomno čarodejka kakor on. Prosim vas, ne hodite tja. Če vam ne da miru, vprašajte jutri po njem; toda danes vedite, da vas ne pustim od sebe.“

Franc hoče ugovarjati.

„Čujte,“ pravi ona in vstane, „iti moram; nemogoče mi je ostati do konca predstave, ker imam doma obisk. Ali bodete tako malo galantni, da mi odrečete svoje spremstvo?“

Franco ne preostane nič drugega, kakor da vzame klobuk, odpre vrata in ponudi grofici roko.

In to tudi stori.

Grofica je bila res zelo vznemirjena, in celo Franc se ni mogel ubraniti nekega vražarskega strahu, kar je bilo pri njem tem naravnejše, ker je bil njegov strah posledica resničnih doživljajev, dočim se je vznemirjala grofica le instinktivno.

Ko ji je pomagal v voz, je čutil, da se trese.

Spremi jo do doma, in tu ni bilo nikogar, ki bi jo pričakoval. In to ji je očital.

„Res,“ odvrne ona, „ne počntim se dobro in želim biti sama. Pogled na tega moža me je zmedel popolnoma.“

Franc se poskusi nasmejati.

„Ne smejte se!“ pravi ona. „Sicer pa vam tudi ni tako lahko pri srcu. In zdaj mi obljubite še nekaj!“

„Kaj?“

„Obljubite mi!“

„Vse, kar hočete, izvzemši, če zahtevate, naj več ne pozivdujem po tem možu. Vzroke imam, katerih vam ne morem povedati in mi vzbujajo željo, da bi vedel, kdo je, odkod prihaja in kam gre.“

„Od kod prihaja, ne vem; toda lahko vam poveam, kam gre, namreč v peklo.“

„Vrniva se k temu, kaj vam imam obljubiti, grofica,“ pravi Franc.

„O, to je, da se vrnete naravnost v svoj hotel in danes več ne poskušate, da bi videli tega moža. Med osebami, katere zapustimo, in onimi, h katerim pridemo, so gotova sorodstva. Ne bodite posredovalec med tem možem in menoj! Jutri tekajte za njim, kolikor hočete, a ne predstavite mi ga nikdar, če nočete, da umrjem strahu. Zdaj pa lahko noč, in dobro spite! Jaz vem dobro, kdo ne boče spal.“

(Dalje pride.)

Vojna med Rusi in Japonci.

Poročilo generala Lineviča.

General Linevič je dne 8. t. m. poročal: Dne 5. t. m. je bil proti soteski blizu vasi Hagov potisnjen naprej oddelek armade. Približno 35 verst južno od Taulu so Japonci stopili v ofenzivo ter so obsli obe naši krili. Naš oddelek se je vsled tega moral umakniti proti severu. Bliza soteske Madovlin so naleteli Japonci na dele tega oddelka. Ko so se ustavili ter se je unel boj s streljanjem, se je sovražnik v južni smeri umaknil.

Mirovna pogajanja.

„Matinu“ v Parizu so sporočili, da bo Rusija baje predlagala Japonci, da bi odkupila otok Sahalin, s tem bi bila vojna odškodnina uravnana.

Pri prvi seji mirovne konference bodo prisotni, kakor se sliši, le štirje pooblaščenca, in morda od vsake strani en tajnik. Na tej seji se pregledajo poverljiva pisma.

Mirovni pooblaščenca so se sestali 9. t. m. ob 10. uri dopoldne v pomorskem arzenalu v Portsmouthu. Oddelek pomorščakov je spremil pooblaščenca do zborovalnice. Pred poslopjem bo stala straža pomorščakov, dokler bo trajala konferenca.

Minister Witte je nasproti neki osebi, ki ga je intervjuiral, izjavil, da želi storiti vse, kar je v njegovi moči, da se sklene mir; vse je odvisno od tega, kaj da bodo zahtevali Japonci. On stori vse možno, da doseže zaželjeni cilj. V slučaju, da se pogajanja ponesrečijo, sodil bo svet, koga da zadene odgovornost.

Japonsko brodogradništvo v Baltičkem morju.

Iz Pariza javljajo: Agentura Fournier poroča, da je neki član japonskega poslanstva izjavil, da nameravajo Japonci v slučaju, da se mirovna pogajanja razbijejo, poslati svoje brodogradništvo v Baltičsko morje. V strokovnjakih krogih pa menijo, da tega ne bodo Japonci poskusili, ker bi njihovo brodogradništvo utegnilo zadeti slična katastrofa, kakor rusko pri Tsušimi.

Izjava maršala Oyame o zvršetku vojne.

Vojni dopisnik petrograjskega dnevnika „Rus“ je brzojavil: Razširja se govoriča, da je maršal Oyama v Čantsfu izjavil odposlanecem kitajskega prebivalstva, da prično lahko z delom na polju, ker da bo vojna kmalu dovršena.

Japonski vojniki zasledujejo Witte-ja.

Londonški „Daily Mail“ poroča iz New-Yorka: „Evening Globe“ piše, da zasledujeta Witte-ja, odkar je stopil na ameriška tla, dva detektiva, plačana od Japoncev. Ista da imata nalog paziti na vsako osebo, ki poseti Witte-ja in poizvedovati, ako se isti v resnici pogaja z ameriškimi bankirji radi novega posojila.

Japonski načrti za bodočnost.

Poročevalec londonske „Morning Post“ je brzojavil iz Portsmoutha nastopno: Izvedel sem, da japonska politika in njeni cilji, ki jih mislijo doseči pri mirovni konferenci, temelji bistveno v nastopnem: Japonska stremi za tem, da postane velika država, čije srce bi bilo japonsko morje. To morje naj bi postalo japonsko notranje morje, čegar uhodna vrata se imajo kontrolirati potom protektorata nad Korejo ter z lastnino nad Korejsko cesto in s posestvom otoka Sahalina. Japonska neče dobiti samo posesti nad mandžursko obaljo, ampak hoče Rusijo prisiliti, da definitivno zapusti Mandžurijo ter se sama povzdigne na mesto Rusije za takozvanega zastopnika Kitajske, toda biti ima pripravljena, da se umakne, čim bo Kitajska zmožna, da varuje zakon in red. Japonska hoče tudi prisiliti Rusijo, da odstopi oni del vzhodne Sibirije, ki meji na japonsko morje in vsled tega bi morala Rusija odstopiti, oziroma neutralizirati Vladivostok. Japonska hoče preprečiti vsaki poskus katere si bodi evropske vlade, da bi ob japonskem morju, oziroma blizu njega postavila kolonije. Seveda je to v prvi vsti naperjeno bolj proti Rusiji, nego proti drugim državam. To je cilj, za katerim stremi Japonska in kateremu se mora Rusija prilagoditi, ako neče nadaljevati vojne.

Preiskava o predaji Port Arturja.

Preiskava se nadaljuje z vcliko strogoštvjo. Zasihih je bilo že nad 100 prič, ki so vse izpovedale, da je general Kondratenko tako izboljšal vse utrube, da bi se bila trdnjava še vsaj dva meseca lahko držala. General Steselj ni storil ničesar v utrjevanju, temuč je le zapovedoval. Sploh pa je izročil trdnjavo Japoncem proti volji ostalih generalov?!

Mirovna pogajanja.

Konference v Portsmouthu se vršijo. V seji 9. t. m. se je razpravljalo o izmenjanju poverljivih pisem in o vspredu prihodnjih sej. Kakor se poroča iz Londona, bi bila Rusija pripravljena priznati japonski protektorat nad Korejo, žrtvovala bi vse privilegije v zasedenih državah, odstopila Port-Artur, Daljni in železnice; dovolila bi tudi ribarenje po vodah okoli Sahalina. Nikakor pa ne plača nobene odškodnine in ne odstopi Sahalina. Japonci pa zahtevajo najmanj 2 in pol milijarde odškodnine pa zasedanje otoka Sahalina. Kakor se vidi, bodo razprave o miru še precej trde!

Če ne sklene miru!

Witte je baje sporočil svoji vladi, da Rusija nikjer ne dobi posojila, ako ne sklene miru. Tako da so se izjavili vsi francoski in ameriški finančniki.

Stroški za mirovno konferenco.

Iz New-Yorka poročajo, da je država Newhampshire, kjer je mesto Portsmouth, poslala osrednjo vlado, da sme prevzeti stroške mirovne konference. — Zvezna vlada je to dovolila, le opravilo stanovanj prevzame sama.

Ameriški židje pri Witteju.

Iz New-Yorka poročajo, da je Witte zelo prijazno sprejel poslanstvo ameriških židov, ki mu je predložilo prošnjo za ravnopravnost ruskih židov. Witte je izjavil, da bodo židje po novi ustavi imeli iste pravice kot drugi narodi.

Razgled po svetu.

Kreditni za državne železnice. — Dunajski uradni list je priobčil zakon, s katerim se dovoljuje krediti za zgradbe novih prog. Vsi krediti znašajo od 1. 1905. do 1. 1908. kron 147,774,000. Krediti se porazdelje tako: Za železnico čez Ture za 1. 1905. K 8,040,000, za 1. 1906. K 12,000,000; za železnico Celovec (Beljak) Gorica-Lust-Sv. Andrej za leto 1905. K 44,700,000, za leto 1906. kron 2,769,000; za Pirnško železnico z 1. 1905. K 5,922,000, za 1. 1906. K 2,769,000. Od 1. 1905. do 1. 1908. se dovoli skupno za železnico čez Ture K 55,546,000, za črto Celovec-Trst K 79,429,000 in za Pirnško železnico K 8,691,000. Za pomnožitev voz na državnih železnicah se dovoli letos 11,800,000 K.

Sestanek avstrijskega cesarja in angleškega kralja. — Povodom vojaških vaj, ki se bodo vršile v prvi polovici meseca septembra na Češkem, pojde cesar Fran Josip v Plzenj, in tam se sestane z angležkim kraljem Edvardom, ki pride dne 16. t. m. v Marjine vare.

Kriza na Ogrskem. — Poljedelski minister je izjavil, da ne namerava ostati v ministerstvu dlje nego do 15. septembra. Stranka, ki je na programu iz leta 1867., ima dotle postaviti parlamentarno vlado, ali pa začne vlada z nasilnimi sredstvi, pri katerih pa on neče sodelovati. Čuje se z nova, da cesar nikakor ne dovoli ogrskega poveljstvenega jezika v armadi. Govori se tudi, da vlada razpusti državni zbor ter poskusi potem zopet pridobiti večino s programom iz leta 1867. Če bi opozicija to sprejela, Feervary takoj odstopi; naslednik bi mu bil grof Andrassy.

Revolucijski pozivi med vojaki. — Socijalisti so bili razdelili med vojake 14. pešp. tiskane pozive k uporu. Tiskovine so zaplenili.

Stalni obrtni odsek. — V seji stalnega obrtnega odseka 8. t. m. so prečitali mnogo brzojavk, ki so jih poslala načelnštva trgovskih združenj in ki zahtevajo izpričevalo usposobljenosti za trgovinsko obrt. Poslanec Hueber je grajal načelnštvo „Zveze avstrijskih industrijev“, ki je opozarjalo ministerstvo za trgovino in za notranje stvari na nevarnosti, ki zadenejo industrijo zaradi posvetovanj obrtnega odseka. Nato sta poročala poslanc Schneider in Pacher o § 14., ki govori o posebnih predpisih za rokodelske obrti. Poslanec Pacher je izjavil, da bo pozneje poročal o izpričevalu usposobljenosti v trgovini in predlagal, naj se izloči trgovina iz rokodelskih obrti. Sklenili so po daljšem razgovoru, da se navedejo v zakonu rokodelske obrti, a izvzame se trgovina.

V seji 9. t. m. se je razpravljalo o dokazilu usposobljenosti v obrti. Proti volji vladnega zastopnika se je sklenilo, da se sprejmejo v zakonski načrt obvezni izpiti za mojstre. Glede izpitov za pomočnike se je določilo, da se mora pomočnik izkazati ali z izpitom ali z večletnim delom v isti obrti ali pa s spričevalom kake obrtne šole. Glede učne dobe v kaki obrti se je določilo najmanj dve leti, največ pa štiri leta. Končno se je sklenilo, da se vojaškim profesionistom vsteje vojaška doba v čas, ki se zahteva za dokaz usposobljenosti.

Kaplan tat. — Geza Tót, ravnatelj parobrodne družbe „Adria“, je bil umrl zadet od kapi v Budimpešti. Ko so pregledovali zapuščino, so zapazili, da manjka 150,000 K. Preiskava je dognala, da je ukradel denar neki kaplan, ki je bil vzgojitelj Tótovega sina. Ko je Tót umrl, je ukradel svetli mož vrednosti v znesku 120,000 K pa hranilno knjižico za 30,000 K. Ta denar je dobil iz hranilnice, vrednosti je prodal, potem pa jo je popihal, kdo ve kam. Lep vzgojitelj na katoliški podlagi!

Ukor škofu Buconjiću. — Mostarski „Osvit“ piše, da je škof Buconjić dobil iz Rima ukor zato, ker ni preprečil obelodanjenja svoje lepe spomenice o glagolici. To spomenico je Buconjić povodom škofovske konference v Rimu izročil kardinalu Vanutelliju. „Osvit“ pravi, da ta ukor ne bo prav nič uplival na značaj patriotičnega škofa.

Senjski škof dr. Mavrović je pa dobil od papeža rimsko grofovstvo in čast škofa asistentista prestolja. „Osvit“ stavlja to odklikovanje v zvezo z rezultatom konference za glagolico!

Laško vseučiliščno vprašanje. — V nedeljo se je v Tionu na Trentinskem vršil kongres trentinskih dijakov, katerega se je udeležilo 300 dijakov in mnogo deputacij iz Italije. Dijaki so vsprejeli resolucijo, v kateri zahtevajo laško vseučilišče v Trstu ter bojkotiranje juridične fakultete v Roveretu. Laškimi poslancem so dijaki radi njihovega vedenja izrekli grajo ter jih pozvali, naj delujejo bolj energično, sicer naj položijo svoje mandate!

Morlika Sykore pomiloščena. — Franciška Klein, ki je bila radi umora starca Sykore na Dunaju obsojena na smrt na vešalih, je pomiloščena. Smrtna kazen jej je spremenjena v 20 letno ječo.

Umor in samomor v umetniško-obrtnem muzeju v Pragi. — Ponočnega čuvaja Schanela v imenovanem muzeju so našli v neki dvorani mrtvega v mlaki krvi. Morilec ga je zabodel s kuhinjskim nožem. Čuvaj ga je najbrž zalotil, ko je hotel krasti umetnine. Ker se je morilec pobil, se je zavlekel na bližnji vrt in se tam obesil. Samomorilec je 26 letni suplent Fr. Seltner.

Tatvine v Trstu. — Tatovi so udrihi ponoči v vilo Malvina v ulici Rossetti ter preohrnili vse. Pobrali so vrednosti v znesku okoli 900 K. Okradeni posestnik Jurij Baker je bil z družino na letovišču, tisto noč pa se je vrnil okoli polnoči domov. Tatvina se je izvršila proti večeru. Ko je prišel ob 8. uri čuvaj, je že našel vse narobe ter se hitro prepričal, da so bili v vili tatovi, ko ni bilo nikoga doma.

Beda na Španskem. — V Sevilji strada na tisoče delavcev; hranijo se od korenin in zelje. V Utreri je množica ljudstva napadla zaloge mesarjev in magazine živil. V Diebaju so bombardirali s kamenjem voz škofa, ker se je branil dati revežem miloščine. — Siti so v Španiji le še mogotci in pa menihi! Kam pride klerikalna država!

Ustava na Ruskem. — Zagotavlja se, da izide na vsak način 12. t. m. carjev manifest, s katerim se proglasi ustava na Ruskem. Stanovsko zastopstvo se ne uvede v ustavo. Veliki knez Vladimir se je odločno uprl temu, da bi imelo plemstvo posebno zastopstvo.

Mednarodni shod anarhistov. — V Bostonu se bo vršil mednarodni shod anarhistov. Anarhisti nameravajo ustanoviti v Bostonu središče za vse anarhiste. V Boston je prišlo veliko tujih policistov.

Zavitek z otrokom in denarjem. — Pred nekoliko dnevi sta se pripeljala v Plenneur, malo mesto v francoski Bretaniji v avtomobilu neki gospod in neka gospa. Avtomobil se je ustavil pred hišo železniškega čuvaja ob urodu v mestece. Tam je gospod vzel iz avtomobila neki zavitek ter ga postavil na tla. Potem pa se je odpeljal, ker se je dalo hitro. Žena železniškega čuvaja je našla omot in v njem zdravo lepo dete, staro kakih 8 dnij. Pustila pa je omot tam, misleč, da že pride hitro kdo ponj. Ali ker ni bilo nikogar, je vzela dete k sebi neka druga žena. Ko je izvila dete iz omota, je našla pod njim 50.000 frankov v bankovcih. Žena železničarjeva je bila vse iz sebe, zakaj da ni ona vzela otroka k sebi.

Žepni tat v vlaku. — V ponedeljek ponoči se je peljal lesni trgovec Anton Žnidaršič iz Hrašča iz Trsta v Ljubljano. Na poti se mu je predstavil neki mlad človek za pivovarnarjevega sina v Reininghausu. V vlaku je Žnidaršič zaspal ter se zbudil v Ljubljani. V restavraciji je zapazil, da mu je zmanjkala denarnica iz žepa. Naznanil je to policiji, ter se potem odpeljal s prvim vlakom v Trst. Pri Brezovici je zapazil, da je stopil v vlak oni mladenič. To je naznanil tržaškemu redarju Vodopivcu, ki je bil slučajno v vlaku, ta ga je aretiral. Našli so pri njem 2029 K, manjkalo je 960 kron; rekel je o teh, da ne ve, kje so, morda jih je zgubil. Ta je bil torej tat, ki je okradel Žnidaršiča, ko je spal. Peljali so ga v Trst. Piše se Iv. Kalman iz Budimpešte.

Katastrofa na železnici. — V Sprembergu v Nemčiji sta trčila skupaj dva vlaka. Mrtvih je 17, ranjenih 150. V Sprembergu bi bil moral prvi vlak čakati bivoz, ali pa pomoti postajenačelnika je šel vlak naprej ter se je tako zgodila nesreča na nekem ovinku. Vso reč pa še oblasti preiskujejo.

Laški anarhisti v Londonu. — Dva laška državljana, po imenu Antonelli in Barberi, so prignali pred sodnijo v Londonu, češ, da sta z okrožnicami v laškem jeziku delala na to, da bi se umorilo laškega kralja. Anarhist Naroditotti je tiskal tak poziv v 1000 izvodih. Nekateri listi pišejo, da je z zaporom teh ljudi odstranjen časasno komplet proti laškemu kralju. Sodna razprava je preložena.

4 vojaki umrli vsled solnčarice, 50 bolnih. — „Naprzod“ poroča, da je zadela v soboto na maršu pri Jaroslavi solnčarica več vojakov. 4 so ostali mrtvi, kakih 50 je nevarno bolnih. Vojaki so morali marširati pri vročini 40 °; padali so po tleh kot muhe. Zdravnikov ni bilo poleg; sele kasneje so prišli nesrečnikom na pomoč.

Milijoni v Vatikanu. — Povodom druge obletnice kronanja papeža Pija X. mu je izročil, kakor poročajo iz Rima, monsignor Marzolini velike svote denarja. Ta duhovnik je bil zaupnik papeža Leva XIII., ki si je nabral v dolgem svojem papeževanju denarja kot peska. Lani je izročil papežu velike svote kardinal Gotti.

Vojaštvo na mejah. — „Hrvatski Branik“ piše, da bo nameščeno vojaštvo po večjih krajih v Srijemu, tako v Lačarku, Martinci, Jarku, Hrtkovci itd. in sicer vojaštvo iz Gornje in Nižje Avstrije.

Poravnava družbe sv. Cirila in Metoda z gospodom Ivanom Jebračinom.

Družba sv. Cirila in Metoda je že koncem minulega leta naznanila g. I. Jebračinu, tovarnarju in trgovcu v Ljubljani, da ga ne smatra več zalagateljem družbine kave zaradi dogodkov, ki so slovenski javnosti znani. Ker se v teku časa razmere med g. I. Jebračinom in družbinim vodstvom niso oblažile, pač pa izdatno poslabšale, izreklo je vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda po večkratnem posvetovanju v svoji seji dne 25. svečana 1905., da obnovitev pogodbe ali kaka nova pogodba med g. I. Jebračinom in družbinim vodstvom ni več mogoča. Da bi mogla skleniti novo pogodbo s kakim drugim zalagateljem, zahtevala je družba sv. Cirila in Metoda sodnim potom od g. I. Jebračina, naj isti prizna z njim sklenjeno pogodbo o zalaganju in prodajanju kavinih surogatov in sladne kave v korist družbe sv. Cirila in Metoda za razveljavljeno in naj izbrise varstvene znamke z znaki naše družbe. — Popisano energično postopanje družbinega vodstva je privedlo slednjč g. I. Jebračina do spoznanja. Med sodno obravnavo dne 28. rožnika 1905. je prošil toženec za preložitev obravnave v to svrhu, da se morda vendar le poravnava z družbo. Sodišče je v to privolilo in obravnava se je preložila na 10. dan malega srpana. V razgovoru z družbinim vodstvom je ta dan priznal g. I. Jebračin, da je postopal do družbe nepravilno, ko je začel prodajati na svojo roko poleg „Družbine kave“ tudi „Zvezdno kavo“ ter tako delal škodljivo konkurenco „Družbini kavi“. Od „Zvezdne kave“ ni dajal namreč družbi nikakih prispevkov. Tudi je priznal ta dan, da je vsled tega njegova pogodba z družbo sv. Cirila in Metoda res razveljavljena. Svoje postopanje napram družbi je določno obžaloval ter zagotovil, da hoče povrniti vso škodo, ki jo je zaradi tega imela družba sv. Cirila in Metoda. Tako je prišla družba sv. Cirila in Metoda zadoščenje.

Ker je g. I. Jebračin zadovoljno priznal to, kar je družba sv. Cirila in Metoda sodnim potem zahtevala od njega, odpadlo je na 10. dan m. srpana napovedano nadaljevanje obravnave in sodnikom ni bilo treba izreči nad gosp. I. Jebračinom razsodbe. Podpisala se je ta dan vpričo delegiranega sodnika, gospoda dež. sod. svetnika Iyana Kavčnika, nova pogodba med družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani in g. I. Jebračinom za dobo 5 let, tem načinom, da se po preteklih štirih letih obojestransko lahko odpove, družba pa tudi pred, ko bi g. I. Jebračin ne izpolnoval pogodbe. V tej na sodišču izdelani vpričo njega podpisani pogodbi se g. I. Jebračin zavezuje dajati družbi v pogojenih obokih natančno določenih prispevkov od vseh vrst kavinih izdelkov, naj jih prodaja pod kakoršnokoli znamko ali pod kakoršnekoli imenom, torej tudi od „Zvezdne kave“. Vzeta je samo kava, ki jo prodaja v korist družbe sv. Cirila in Metoda za Istro, od katere g. I. Jebračin plačuje prispevke naši tamnojni družbi — posestrimi.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani prosi torej, slavno slovensko občinstvo, da vse tozadevne neprijetnosti pozabi, kakor jih je ono pozabilo; drug drugemu odpuštili je itak večkrat potrebno v življenju.

Zato naj vam bodo, Slovenci, izdelki „Prve jugoslovanske tovarne kavinih surogatov in sladne kave“ s to našo izjavo priporočani. Dohodki od njih so nam vsled novega pogodbnega pisma izdatno izboljšani — kdor kupuje izdelke te tovarne, podpira istočasno družbo sv. Cirila in Metoda. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda. V Ljubljani, dne 10. avgusta 1905.

Preklic.*)

Podpisana preklicuje vse razjaljive besede, izrečene dne 30. julija t. l. proti družini Petra Rosolen, in potrjuje, da od najine strani je družina Rosolen na najboljšem glasu.

T. R. in D. K.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Postojnska jama

Na Veliki Šmarn
dne 15. avgusta t. l. ob 3. uri pop.
vršila se boče običajna

jamska veselica

z godbo, plesom in petjem pri
izključno električni zazsvetljavi
cele jame.

Vstopnina 2 K za osebo.
Konec veselice ob 6. uri zvečer.

Postojnska jama

Postojnska jama

Zemljevid

poknežene grofije Goriške in Gradiške s
Prstom in okolico
narisal E. Bombig

izdala in založila Slovanska knjigarna
A. Gabršček v Gorici.

Nategnjen na platnu s palicama zgoraj in spodaj (obseg 90x130 cm)
s poštnino vred K 9—

Isti zemljevid ukusno opremljen z oglasi narodnih tvrdk, tudi na
platnu in s palicama, s poštnino vred K 5—.

Slovanska knjigarna

A. GABRŠČEK v Gorici
priporoča naslednje knjige in muzikalije:

Album „Kranjsko v slikah in opisih“, eleg. vezan 4 K.
Aleksandrov: Pesmi iz romane, broš. 3 K 50 h, eleg. vez. 5 K.
Aškerc A.: Zlatorog, planinska pravljica iz Trente, broš. 1 K 60 h, eleg. vez. 3 K.
Cankar Ivan: Vinjete, broš. 3 K 60 h, eleg. v platno vez. 4 K 60 h.
— Jakob Ruda, drama, broš. 1 K 20 h.
— Za narodov blagor, komedija; broš. 2 K, eleg. v platno vez. 3 K.
— Knjiga za ljudske miselnosti, broš. 2 K 50 h, eleg. v platno vez. 3 K 50 h.
— Kralj na Betajnovi, drama; 2 K.
— Erotika, II. izdaja; broš. 2 K, eleg. vez. 3 K 20 h.
— Hita Marije Pomučnice, broš. 2 K, eleg. vez. 3 K 50 h.
— Gospa Judit, broš. 2 K, eleg. vez. 3 K 20 h.
Čehov Anton: Momenti, broš. 3 K, eleg. vez. 4 K.
Jelovek Vlad.: Simfonija, broš. 2 K.
Jelovek Ernestina: Spomini na Prešerna, broš. 2 K, eleg. v platno vez. 3 K 40 h.
Dr. Hešič Fr.: Prešeren in Slovanstvo, 70 h.
Kaj hočemo? Poslanica slov. mladini, broš. 50 h.
Kersnik Janko: Zbrani spisi.
I. sešitek. Ciklamen, broš. 2 K 50 h.
II. sešitek. Agitator, broš. 2 K 50 h.
III. sešitek. Na žerinjah, broš. 2 K 50 h.
IV. sešitek. Lutski ljudje, Testament, broš. 2 K 50 h.
V. sešitek. Rošlin in Vrjanko, 2 K 50 h.
VI. sešitek. Jara gospoda, čtetov greh, broš. 2 K 50 h.
VII. in VIII. sešitek. Gospod Janez, Kmetke slike, Humoreske, Povesti za ljudstvo, broš. 5 K.
Kersnik Janko: Zbrani spisi. Vezana izdaja. V platno vez. po 6 K, v fini pol franc. vezbi po 7 K.
I. zvezek: Ciklamen in Agitator.
II. zvezek: Na žerinjah, Lutski ljudje in Testament.
III. zvezek: Rošlin in Vrjanko, Jara gospoda in čtetov greh.
IV. zvezek: Gospod Janez, Kmetke slike, Humoreske, Povesti za ljudstvo.
Kette Dragotin: Poezije, eleg. vez. 4 K 40 h. (Razprodano; nova izdaja se pripravlja.)
Kocbek Fran.: Pregovori, prilike in reki, 60 h.
Dr. Krek Gojmir: Anton Aškerc, Studie, broš. 1 K 60 h.
Kveder Zofka: Iz naših krajev, broš. 2 K 50 h, eleg. vez. 4 K.
Murnik Rado: Navihanci, broš. 2 K 50 h, eleg. vez. 3 K 50 h.
Murnik Rado: Bucek v strahu, broš. 70 h.
Prešernove poezije. Uredil A. Aškerc. broš. 1 K 40 h.
Elzevir izdaja 3 K.
Zupančič Oton: Čaša opejnosti, broš. 2 K, eleg. vez. 3 K.
Zupančič Oton: Čez plan, broš. 2 K, eleg. v usnje vez. 3 K.

Zoološki atlant. Sestavil H. Leutemann. Slovenski mladini razložil A. Pavlin. 24 tabel s 255 koloriranimi slikami in 57 strani besedila. Trdo vez. 6 K.
Dobri otroci. Kolorirane slike s pesmicami. Za najmlajšo mladino. Cena 24 h.
Naše domače živali. Kolorirane slike iz domačega živalstva brez besedila. Broš. 40 h.
Drobiž v podobah. Cena navadnih izdaj 40 h.
Drobiž v podobah. Leporelo-izdaja (slike so napeto na močni lepenci s platnenimi hrblji, in sicer na eni strani „Drobiž“, na drugi pa „Naše domače živali“). Cena 1 K 50 h.
Noctova barka. Živalstvo v podobah s pesmicami. Kolorirana izdaja. Cena 1 K 50 h.
Sladki orehi. Računski primeri v slikah in pesmicah. Cena kolorirani in karton. izdaji 1 K 60 h.

Muzikalije:

Podoknica iz Teharskih plemčev za klavir. Hoffmeister K., 1 K.
Pesmi za visoki glas s spremljevanjem klavirja. Hoffmeister K., 1 K 50 h.
Trije jahaci, melodram za klavir. Hoffmeister K., 1 K.
Zvezdica, polka mazurka za klavir. Volarič H., op. 9. 90 h.
Slovenske narodne pesmi. Pirnat Stanko, partitura 3 K 40 h. — Posamezni glasovi po 40 h.
Tri Aškercove balade, zložil Risto Savin. 2 K 40 h.
Zimska idila. Balada za srednji glas. Risto Savin. 1 K.
Pod oknom. Samospev za bariton, dr. Gojmir Krek. 1 K 60 h.
Pozdrav Gorenjski, valček za klavir. Parma Vikt. 2 K.
Bela ljubljana, valček za klavir. Parma Viktor. 2 K 40 h.
Album slovenskih narodnih napevov za klavir. I. zvezek, Gerbič Fran., 3 K.
Album slovenskih narodnih napevov za klavir. II. zvezek, Gerbič Fran., 3 K.
Možiček. Enodejanska pantomima za klavir. Ipavec. 5 K.
Tri pesmi za en glas s spremljevanjem klavirja. Lajovic Anton, 3 K 50 h.
Legijonarji. Uglasbil V. Parma.
I. Započ mi, ptičica, glasno. Pesem za sopran s klavirjem. 1 K 20 h.
II. V petju oglasimo. Moški zbor s klavirjem 1 K 80 h.
III. Kuplet za moški glas s klavirjem 1 K.
IV. Romanca. Za tenor s moškim zborom in klavirjem. 1 K 80 h.
V. Ptička. Za sopran s klavirjem 1 K 20 h.
VI. Skoz vas. Koračnica. Za petje s klavirjem 1 K 20 h.
Rokovnjači. Uglasbil V. Parma.
I. Overtura za klavir 2 K 50 h.
II. Kuplet za moški glas s klavirjem 1 K.
III. Zora vstaja. Za sopran 1 K.
IV. Cvetotiči deklice prša bela. Sopran s mešanim zborom in klavirjem 2 K.
Mladi vojaki. Koračnica za klavir. Uglasbil V. Parma 1 K 20 h.
Ista za citre 1 K.
Zdravice. Za samospeve s klavirjem. Uglasbil V. Parma 3 K.
Triglavske rože. Valček po slovenskih napevih za klavir. Uglasbil V. Parma 2 K 50 h.
Slovenske cvetke. Polpoučni po slovenskih napevih za klavir. Zložil V. Parma 3 K.

Za citre:

Venc slovenskih pesni, za citre. Mešiček Jos. II. natis. 1 K 40 h.
Slovenski citrar št. 1. Mešiček Jos. Narodna koračnica, 80 h.
Slovenski citrar št. 2. Koželjski Fr. S., Na vasi fantaz., 90 h.
Punk v igranju na citrah. Koželjski Fr. S. I. zvezek, 3 K, II. zvezek 3 K, III. zvezek 2 K 60 h.

Za mladino:

Pisanica. Permi za mladino. Zložil Oton Zupančič. Kartonirane 80 h.
Medvedji lov. Čukova gostija. Povesti. Spisal Josip Brinar. Kartonirano 80 h.
Na rakovo nogo. Povest. Spisal Ivo Trošt. Kartonirano 80 h.
Roza Jelodvorska. Povest. Spisal Krištof Schmidt. S 6 koloriranimi podobami, eleg. vez. 2 K.
Nove pravljice iz tisoč in ena noč. S koloriranimi slikami Eleg. vez. 2 K.

Razpis zdravniške službe.

Razpisuje se služba občinskega zdravnika za občino hovškega sodnega okraja s sedežem v Bovecu.

Letna plača je 2000 K. Oglad v zdravnikovem stanovanju 50 v, na bolnikovem domu loco po dnevu 80 v po noči 1 K 60 v, zunaj trga vizite in voznine po oddaljenosti.

Zahteva se zmožnost slovenskega ali vsaj kaknega izmed slovenskih jezikov.

S potrebnimi spričevali opremljene prošnje vložiti je pri županstvu v Bovecu do 10. septembra 1905.

Županstvo Bovec,
dne 9. avgusta 1905.

Šulin, župan.

Išče se učenca

za knjigarno in trgovino z muzikalijami in umetninami.

Ponudbe na:

Goriška Tiskarna A. Gabršček.

Ogrska

cvetlična paprika

iz Segedina I. vrste, sladka, garantir. pristna, priznana izvrstno vrste. Lastni pridelok kg za K 5. Razpošilja po povzetju od 1 kg dalje franko. Nadaljne posebnosti: slanine, ogrski salami itd so zaračunajo najceneje.

Razpošiljalnica vsakovrstnih deželnih pridelkov

Haupt A. Rudolf

Budimpešta (Ogrsko) VII. Ovodagasse 22

Papir za smotčice

(cigarete.)

Na drobno in na debelo so vedno na razpolago te vrste:

Abadie (riz in laily) — Aida — Aristocratique — Club — La Fleur — Job — Rival — Regal.

Zaloga higijeniških „Rossijskih giljz“ iz Odese, pa tudi drugih vrst, za izdelovanje smotčic. — Medena cevka za izdelovanje smotčic.

Prekupcem izdaten popust.

Knjigarna in papirnica
A. Gabršček v Gorici.

„Narodni kolek“ koleke, pošne znamke in vse pošne vrednostnice prodaja

Knjigarna A. Gabršček.

Kerševani & Čuk

v Gorici

Stolni trg št. 9 (Piazza Duomo)

priporočata svojo

zalogo šivalnih strojev

raznih sistemov,

za umetno vezenje (rekamiranje)

Zaloga dvokoles.

Mehanična delavnica konec Raštelja št. 4 sprejema vsako popravo šivalnih strojev, dvokoles, pušk in samokresov.

Šivalne stroje in popravne jamčiva od 5-10 let.

Odlikovana pekarija in sladničarna.

Karol Praščik,

pekovski mojster in sladničar v Gorici na Kornu v (lastni hiši.)

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte itd.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogovrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Prodaja tudi različne moke.

ANTON IVANOV PEČENKO

Gorica

priporoča svojo

veliko zalogo pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; plzenskega piva „prazdroj“ iz sloveče češke „Mešanske pivovarne“ in domačega žganja I. vrste v steklenicah, katerega pristnost se jamči.

Zaloga ledu, kateri se oddaja le na debelo od 50 kg naprej.

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba postena in točna.

Gorica * Gorica

Klimatično zdravilišče.

Hôtel Südbahn

na Telovadnem trgu, poleg ljudskega vrta. — Hotel prvega reda.

— V hotelu in dependanci nad 70 sob in salonov. — Lastna električna razsvetljava. — Električni avtomobil-omnibus k vsem brzovlakom in po potrebi. — Velik park pretežno z eksotičnim rastlinstvom. — Mirna, krasna lega, nič prahu, kakor nalašč za one, ki hočejo prijetno in mirno preživeti nekaj časa v Gorici. — Izborna kuhinja in klet. — V hotelu je obsežna knjižnica.

„Dijaški dom.“

Učenci in dijaki vsake starosti se vzajemno prihodnje šolsko leto na stanovanje in hrano. Strogo nadzorstvo. Cene zmerne.

Josip Toroš,

v Gorici, Via Ponte Isonzo 6

Lampijone, krožnike, prtiče

iz papirja

prodaja po ugodnih cenah

knjigarna A. Gabršček.

Anton Potatzky v Gorici

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče mirnberškega in drobnega blaga ter tkanil, proje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje,

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetlinjce. — Rožni vencl. — Mašne knjizice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2. 35-8

RAZGLAS.

Podpisana si usojata naznanjati, da smeta počenši s 1. avgustom tek. leta — vsled pridobljene koncesije od obrtne oblasti — sprejemati vsa naročila

električne luči

in gonilnih naprav, kakor tudi vsa popravila spadajoča v to stroko.

Z ozirom na dolgoletno vežbanje pri najboljših tvrdkah te stroke (Schuckert, Siemens & Halke) pričakujeta da, se bode slavno občinstvo ravno tako zapupno obračalo na podpisana kakor doslej ter zagotavljata solidno in ceno izvršitev vsakega naročila spadajočega v našo stroko.

Sprejemata cenj. naročila ter dajata razna pojasnila spoštovanjem udana

Ivan Potočnik & A. Hügel

Mehanična delavnica.

Vpeljava plina, vode in električne luči.

V Gorici, za vejašnico štev. 13.

Lekarnarja A. THIERRY-jev **BALZAM** pristen le z varstveno znamko zelena nuna.

Najstarejše ljudsko sredstvo proti prsim in pljučnim boleznim, kašlju, riganju, želodčnemu krču, slabemu teku, kiselici, zgagi, zaprtju, napihovanju, influenci, ranam, zobobolu itd. Franko na vsako pošto z zabojem vred: 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic 5 K, 60 malih ali 30 dvojnatih steklenic 15 K.

Jedino pristno **Centifolijno mazilo.**

(Mazilo iz cvetlic tavžentroz.)

Najmočnejše čistilno mazilo sedanjosti. Učinkuje gotovo pri zastarelih bolečinah in ranah. Stane s spremnico in poštnino vred: 2 lončka K 3.60. Pri tuo je lino iz lekarni pri angleži varuhu A. THIERRY-ja v Pregradi pri Rogatcu-Slatini kamor naj se naslavljajo naročila. Da ta zdravila gotovo učinkujejo ter so nonadomestna, priložje brošurica s tisočimi zabvalnimi pismi, ki je pridjana zastoj balzamu, ali se isto dopolnje posebej na zahtevo.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. nov. 1902. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po dogovoru. Rentni davek plačuje pos. sama.

Posojila: na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastavo in na menice po 6 %. Glavni deleži koncem leta 5 1/2 %.

Stanje 31. dec. 1901. (v kronah): Članov 1781 z deleži K = 113.382. — Hranilne vloge 1.554.989 13. — Posojila 1.570.810 39 — Vrednost hiš 110.675 — (v resnici so vredre več). — Rezervni zalog 75.101-01.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Telefon št. 79.

Eksport

Mizarska zadruga

Eksport

v Gorici — Solkanu

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

tovarna s strojevnim obratom na parno in vodno silo naznanja, da izdeluje

najrazličnejša pohištva

vseh slogov

ter sprejema v delo vsa večja stavbena dela.

Podružnica v Trstu Via di Piazza vecchia 1. Podružnica v Spiljetu. Zastopstvo v Orjentu.

Cene zmerne, delo lično in solidno.

CHRISTOFLE

Namizno orodje in posodje vseh vrst.

Priznano težko posrebrnjene

najlepše forme.

Kompletne kasete namiznega orodja, posodja za omako, kavo, čaj, namizni podstavki, umetni izdelki.

Jedino nadomestilo pravega srebra.

Posebni izdelki za hotele, restavracije in kavarne, kakor tudi pensijone, gospodinjstvo itd.

C. kr. dvorni založniki

Christofle & C. — Dunaj

I. Opernring 5 (Heinrichshof).

— Ilustrovan cenik na zahtevanje. — V vseh mestih zastopanc po prekupcih.

Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki gornjo tovarniško znamko in ime Christofle.

Prva konsumna zaloga olja

Henrik Curiel

Tekališče Jos. V-rdi. GORICA Tekališče Jos. Verdi.

Specialiteta oljkeinega olja

Jedilno olje

po 28 kr.

Srednje vrste à 32 kr. liter	
fine	36
iz Istre	40
Corfu	48
Bari	56
Molfette	64
Provence	72
Monte	
S. Angelo	80
Luke	96

Sprejemajo se naročila v posodah od 5, 10, 15 litrov, katere se prepusti stranki, dokler jih rabi.

Brezplačno pošiljanje na dom.

Nova zaloga in trgovina

v Gorici, Židovska ulica št. 22.

Velika zaloga

olja, jajc, surovega in kuhanega masla ter vsega v trgovino jestvin spadajočega blaga.

Ker kupujem blago v veliki množini, lahko postrežem sl. občinstvu s tako nizkimi cenami, da se ne bojim nobene konkurence.

Za mnogobrojen obisk se topla priporoča

Alojzij Bratuž.

Katherinerjeva Knelppova sladna kava

se no bi smela pogrešati več v nobenem gospodinjstvu, kadar se napravlja kavina pijača.

zahtevajte le izvorne zavoje z imenom „KATHERINER“.

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih nervoznih boleznih, naj zahteva knjižico. o teh boleznih. Dobiva se zastoj in franko v priv. Schwann-Apotheke, Frankfurt a. M.

Ceniki zahtevano brezplačno.